

Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta tělesné kultury

VODÁCKÝ SPORT JAKO SOUČÁST VÝCVIKU
PŘÍSLUŠNÍKŮ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU
Diplomová práce
(bakalářská)

Autor: Radek Štolfa, Management sportu a trenérství
Vedoucí práce: RNDr. Jiří Kratochvíl
Olomouc 2014

Jméno a příjmení autora: Radek Štolfa

Název diplomové práce: Vodácký sport jako součást výcviku příslušníků hasičského záchranného sboru

Pracoviště: Katedra sportu

Vedoucí práce: RNDr. Jiří Kratochvíl

Rok obhajoby diplomové práce: 2014

Abstrakt: Závěrečná diplomová práce řeší otázku vodáckého sportu, zejména raftingu, jako součásti výcviku příslušníků hasičského záchranného sboru s konkrétní aplikací na jednotku v Bohumíně.

V práci je využita technika otevřeného pozorování a dotazníkového šetření, kterého se zúčastnili všichni příslušníci dané jednotky.

Kontinuální snahou vedení a instruktorů je zkvalitnění a inovace výcviku na vodě. Výsledky šetření poslouží nejen jako pomůcka velitele jednotky při plánování, ale hlavně k zvýšení efektivity a zatraktivnění výcviku pro příslušníky bohumínské jednotky.

Klíčová slova: Hasičský záchranný sbor, vodní prostředí, výcvik na vodě, raft, teamová spolupráce, motivace.

Souhlasím s půjčováním diplomové práce v rámci knihovních služeb.

Author's first name and surname: Radek Štolfa

Title of the diploma thesis: Paddling sport as a part of training given to members of Fire rescue

Department: Department of Sport

Supervisor: RNDr. Jiří Kratochvíl

The year of presentation: 2014

Abstract: The thesis deals with the issue of paddling sport, especially rafting, as a part of training given to members of Fire rescue service in Bohmín.

Techniques of open observation and questionnaire survey are used in this thesis and all members of the unit attended them.

Management and instructors strive continuously to achieve higher quality and innovation of training on water. Results of the research will serve not only as a unit commandant's aid used during planning but especially to increase effectiveness and to make the training more attractive for members of the unit in Bohumín.

Key words: Fire rescue service, aquatic environment, training on water, raft, team cooperation, motivation.

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně s odbornou pomocí RNDr. Jiřího Kratochvíla, uvedl jsem všechny použité literární i odborné zdroje a řídil se zásadami vědecké etiky.

V Olomouci dne 30. dubna 2014

.....

Poděkování

Děkuji RNDr. Jiřímu Kratochvílovi za pomoc a odborné rady. Děkuji svým kolegům za jejich ochotu podělit se o cenné názory.

1	ÚVOD	7
2	SYNTÉZA POZNATKŮ	8
2.1	Struktura organizace HZS MSK	8
2.2	Hasičský záchranný sbor	9
2.3	Koncepce odborné přípravy u HZS	10
2.4	Materiální vybavení jednotky v Bohumíně	10
2.5	Vodní prostředí	11
2.6	Klasifikace vodních toků	11
2.7	Vznik a vývoj raftingu	14
2.7.1	Rafting rekreace nebo soutěž	15
2.7.2	Pedagogicko-psychologické aspekty raftingu	16
2.7.3	Soutěžní rafting u HZS	17
3	CÍL A ÚKOLY PRÁCE	18
3.1.	Hlavní cíl práce	18
3.2	Úkoly práce	18
4	METODIKA PRÁCE	19
4.1	Metody	19
4.2	Techniky	19
4.2.1	Pozorování	19
4.2.2	Dotazník	20
5	VÝSLEDKY	21
5.1	Charakteristika výzkumného vzorku	21
5.2	Dotazníkové šetření	21
5.3	Pozorování	29
6	DISKUSE	30
7	ZÁVĚR	31
8	SOUHRN	32
9	SUMMARY	33
10	REFERENČNÍ SEZNAM	34
11	PŘÍLOHY	35

1 ÚVOD

„Chceš-li postavit loď, nedělej to tak, že svoláš chlapy, aby sehnali dřevo a začali stavět, ale dej jim, aby sami zatoužili po širém nekonečném moři“.

Antoine de Saint-Exupéry

Vodáctví je koníček i vášně a já jsem velmi rád, že se této zálibě mohu věnovat a zdokonalovat se také v rámci svého zaměstnání u jednotky hasičského záchranného sboru v Bohumíně, jako jeden z instruktorů výcviku na vodě.

Náplň práce příslušníka hasičského záchranného sboru, dále jen HZS, je různorodá, záchrana a práce na vodě k ní nedílně patří. Díky svému povolání jsem se stal členem mezinárodní jednotky Wather Safe and Rescue, kde mohu získávat další cenné znalosti i dovednosti pro vedení výcviků na vodě.

Služba u Hasičského záchranného sboru vyžaduje vysoké nároky na fyzickou, psychickou i technickou připravenost všech členů jednotky, ať už se jedná o záchranné práce nebo technické zásahy na klidné, tekoucí i divoké vodě.

Cílem práce je zkoumání raftingu jako součásti výcvikových programů HZS s konkrétní aplikací na jednotku HZS v Bohumíně.

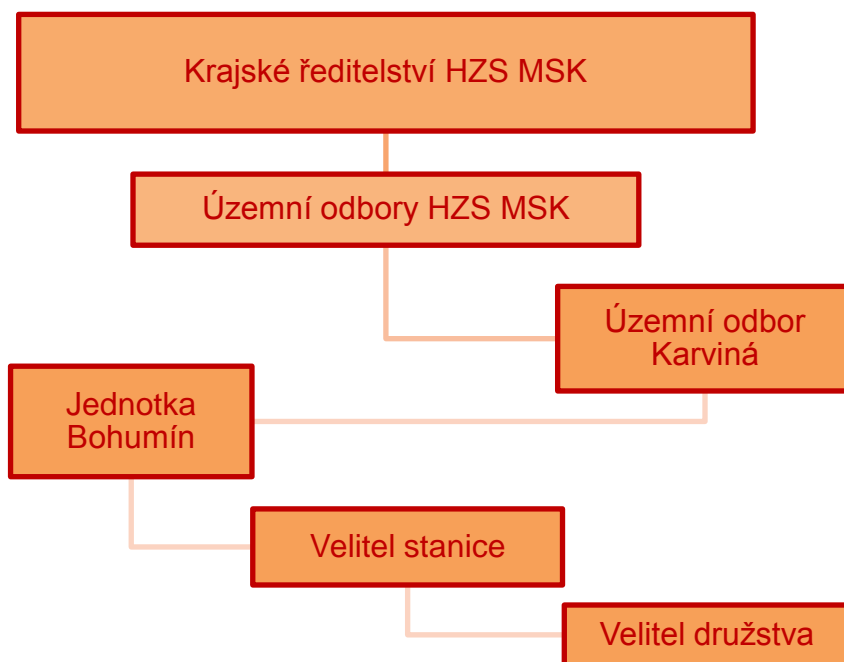
Je zřejmé, že vodácký výcvik je bližší hasičům, kteří mají vodní živel rádi. Někteří kolegové vodácký výcvik z různých důvodů nevyhledávají a neplyne jim z něj zvláštní potěšení. Mojí ambicí je vodácký výcvik svým kolegům zatraktivnit a zkvalitnit.

Věřím, že bakalářská práce napomůže k rozšíření a hloubce poznání dané problematiky a povede ke zkvalitnění výcviku na vodě u jednotky hasičského záchranného sboru v Bohumíně.

2 SYNTÉZA POZNATKŮ

Syntéza poznatků vymezuje základní informace o Hasičském záchranném sboru České republiky, vodním prostředí, odbornou terminologii a zahrnuje obecnou orientaci v problematice výcviku na vodě u jednotky HZS v Bohumíně.

2.1 Struktura organizace HZS MSK

Obrázek 1. Organizační struktura HZS MSK

Ředitelství HZS MSK se vnitřně člení na úseky, dále se dělí na odbory a oddělení, na kancelář krajského ředitele, na pracoviště interního auditu a kontroly. V čele HZS kraje je ředitel, který mimo jiné odpovídá za odborné řízení a koordinaci činnosti, za investiční činnosti a správu majetku HZS MSK a má velitelskou pravomoc při řízení jednotek PO. Funkci zástupce krajského ředitele vykonává v plném rozsahu náměstek krajského ředitele pro IZS a operační řízení.

Územní odbory HZS MSK jsou zřízeny pro zabezpečení výkonu státní správy na úseku požární ochrany, IZS, ochrany obyvatelstva a k plnění stanovených úkolů na úseku krizového řízení. Místní působnost územního odboru je dána s ohledem na správní členění kraje podle působností obcí s rozšířenou působností. Název územního odboru je odvozen od názvu města, ve kterém sídlí.

Územními odbory HZS MSK jsou Ostrava, Bruntál, Frýdek-Místek, Karviná, Nový-Jičín a Opava.

Jednotky HZS MSK jsou dislokovány na stanicích. Pod územní odbor Karviná jsou zařazeny jednotky Karviná, Havířov, Český Těšín, Orlová a Bohumín.

V čele stanice je velitel stanice s velitelskou pravomocí při řízení zásahu jednotek PO a velitelé družstev. Velitelskou pravomoc řídit síly a prostředky HZS kraje (územního odboru) v operačním řízení má rovněž řídicí důstojník kraje (územního odboru). Retrieved 1. 1. 2014 from World Wide Web <http://www.hzscr.cz/clanek/informace-dle-zakona-c-106-1999-sb--organizacni-cleneni-hasicskeho-zachranneho-sboru-moravskoslezskeho-kraje.aspx>

2.2 Hasičský záchranný sbor

Pracovněprávní vztah příslušníka HZS se řídí zákonem č. 361/2003 Sb., a doplňujícími ustanoveními dle zákona 238/2000Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky.

Výkon služby u HZS probíhá buď v organizačním, nebo v operačním řízení. Organizační řízení souvisí s organizací technickou i odbornou, pomocí kterých se udržuje a rozvíjí odborná a fyzická připravenost hasičů, ale také údržba požární techniky a ostatních prostředků. Operační řízení zabezpečuje řídicí činnost v organizaci zásahů a dalšími souvisejícími činnostmi.

Příslušníci vykonávající zásahovou činnost, tzv. výjezdoví hasiči jsou organizováni do družstev. Odborná příprava hasiče se řídí pokynem Generálního ředitelství ČR 4/2013. Tuto přípravu následně dělíme na základní, pravidelnou a přípravu k získání či prodloužení odborných způsobilostí. Náplň práce hasiče zahrnuje:

- Hasební a protipožární práce.
- Záchrana osob, majetku a zvířat.
- Poskytnutí první pomoci.
- Technické zásahy při úniku nebezpečných látek.
- Obsluha protipožární techniky a zařízení.
- Práce s motorovou pilou.
- Práce s vyprošťovací technikou.
- Lezeckou techniku.

- Práci na vodě.

Pro některé oblasti odborné přípravy jsou zavedeni technici a instruktoři z řad hasičů, kteří mají hlubší znalosti dané problematiky a jsou nápomocni velitelům jednotlivých stanic během odborné přípravy.

Hasiči se musí umět adaptovat na neustále se zvyšující nároky ve všech oblastech odborné přípravy. Zápavy v roce 1997, které postihly třetinu České republiky, zejména Moravu a Slezsko, přinesly nejen materiální škody, ale zejména oběti na životech a vyvolali potřebu vytvořit účinná opatření v oblasti spolupráce a koordinace činností mezi složkami hasičů, zdravotníků, policistů a vojáků. Z tohoto důvodu byl vytvořen Integrovaný záchranný systém (IZS), který vymezil koordinovaný postup jednotlivých složek při mimořádných událostech, záchranných i likvidačních pracích. IZS vymezuje zákon 239/2000 Sb. a jednou z hlavních složek tohoto systému je HZS. Povodně v roce 1997 byly příčinou zásadní změny materiálního vybavení a odborné připravenosti hasičů v rámci celé ČR. V současné době je výcvik na vodě veden intenzivně a systémově. Taktika a technika zásahů je neustále zdokonalována, aby se předcházelo škodám na životech i majetku.

2.3 Koncepce odborné přípravy u HZS

Veškerá metodika výcviku na vodě se řídí „Konspektem požární taktiky“ vydaného Ministerstvem vnitra – Generálním ředitelstvím HZS ČR, jako odborná příprava jednotek požární ochrany. Konspekt (Příloha 4) má tři části a souborně popisuje hydrologii v dané hasební oblasti, komplexně popisuje metodiku výcviku na klidné, proudící i zamrzlé vodě. Důležitou součástí Konspektu je bezpečnostní hledisko výcviku.

2.4 Materiální vybavení jednotky v Bohumíně

Materiální vybavení jednotky v Bohumíně pro výcvik na vodě je dáno výše zmíněným Konspektem požární taktiky. Z finančních i praktických důvodů nemají všechny jednotky stejné vybavení. V současné době bylo materiální vybavení bohumínské jednotky inovováno a splňuje vysoké standardy pro vedení výcviku na vodě.

U jednotky v Bohumíně je 24 hasičů a ti mají k dispozici běžné i speciální vybavení pro práci na vodě (Příloha 3).

2.5 Vodní prostředí

Vodní prostředí je základem života na Zemi. Voda se vyskytuje v různých skupenstvích všude kolem nás. Pro hasiče je důležitá znalost vodních děl, ty vznikají činnostmi člověka, který záměrně mění charakter vodních toků.

Vodní díla jsou stavby, které slouží ke vzdouvání a zadržování vod, umělému usměrňování odtokového režimu povrchových vod, k ochraně a užívání vod, k nakládání s vodami, ochraně před škodlivými účinky vod, k úpravě vodních poměrů nebo k jiným účelům sledovaným tímto zákonem, a to zejména:

- a) přehrady, hráze, vodní nádrže, jezy a zdrže,
- b) stavby, jimiž se upravují, mění nebo zřizují koryta vodních toků,
- c) stavby vodovodních řadů a vodárenských objektů včetně úpraven vody, kanalizačních stok, kanalizačních objektů, čistíren odpadních vod, jakož i stavby k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizací,
- d) stavby na ochranu před povodněmi,
- e) stavby k vodohospodářským melioracím, zavlažování a odvodňování pozemků,
- f) stavby, které se k plavebním účelům zřizují v korytech vodních toků nebo na jejich březích,
- g) stavby k využití vodní energie a energetického potenciálu,
- h) stavby odkališť,
- i) stavby sloužící k pozorování stavu povrchových nebo podzemních vod,
- j) studny,
- k) stavby k hrazení bystřin a strží, pokud zvláštní zákon²⁵⁾ nestanoví jinak,
- l) jiné stavby potřebné k nakládání s vodami povolovanému podle § 8.

Retrieved 1. 1. 2014 from World Wide Web <http://www.tzb-info.cz/pravni-predpisy/zakon-c-254-2001-sb-o-vodach-a-o-zmene-nekterych-zakonu-vodni-zakon>.

2.6 Klasifikace vodních toků

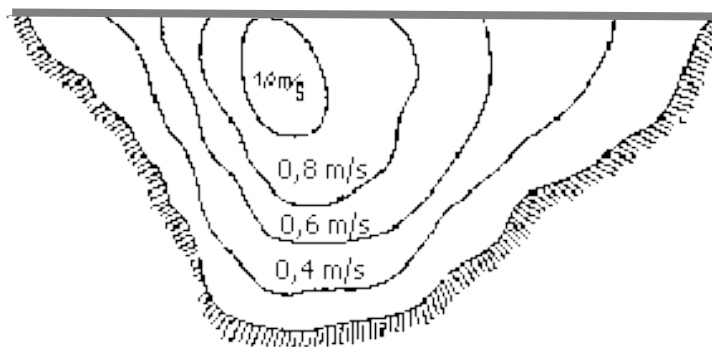
Při plánování i při samotném výcviku na vodě, v zájmu zachování kvality a bezpečnosti výcviku, je nutné zohlednit charakter klidných i proudících vod. Obtížnost jednotlivých vodních toků je dána různými faktory, mezi které patří spád řeky, délka, průtok, rychlost proudu, profil koryta a vodní díla na daném toku.

Dle metodiky výcviku na vodě postupujeme od snadnějšího k složitějšímu. Proto probíhá výcvik nejprve na stojaté, později na tekoucí či divoké vodě. V případě hasičů, také na zamrzlé vodní hladině.

Dle Bílého, Kračmara a Novotného (2001) mezi stojaté vody patří „především uměle vytvořené vodní nádrže, údolní přehrad, rybníky, zatopená šterkoviště a lomy. Pod pojmem proudící vody rozumíme potoky, řeky, náhony a plavební kanály“.

Stojatá voda je zdánlivě bezpečnější než proudící, přesto musíme mít na zřeteli řadu ohrožujících faktorů, mezi které řadíme teplotu vody, vodní rostliny či jiné překážky pod hladinou. Ve stojaté vodě musíme počítat s prouděním souvisejícím právě s teplotou vody, větrem a přítoky či odtoky.

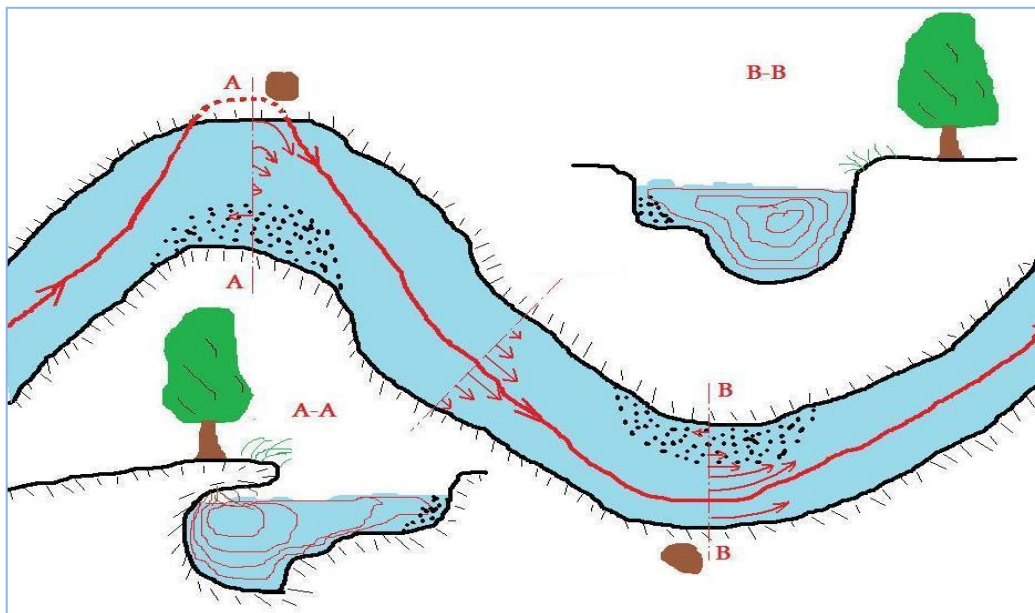
Proudící voda je více nebezpečná. Působí tu daleko více nebezpečných faktorů než u vody stojaté. Voda proudí v korytě, které má určitý spád, rychlost proudu v průtočném profilu není stejná. Proudění vody se zpomaluje od středu průtočného profilu směrem k hladině, stěnám a dnu koryta. Charakter proudění je možné znázornit pomocí izotach, což jsou spojnice bodů stejných rychlostí proudění vody. Izotacha nejrychlejšího proudu při hladině se nazývá proudnice. Retrieved 1. 1. 2014 from World Wide Web http://www.raft.cz/Clanek-Hydrologie-pro-zachrance-II.aspx?ID_clanku=21.

Obrázek 2. Izotachy

Proudnice v meandrujícím toku se nenachází vždy ve středu toku. V každém zákrutu řeky směřují vodní částice šikmo ke břehu tvořícímu vnější oblouk zákruty. Do břehu narážejí a narušují jej. Od nárazového břehu se proud odráží ke břehu nánosovému, zde se stržená hmota usazuje. Typické pro nížinné řeky se zákrutami je to, že se v nich střídají hlubiny a brody. Hlubiny se nacházejí u nárazového břehu. Naopak mezi nánosovými břehy se v místech přechodu jednoho zákrutu ve druhý

usazeniny spojují do souvislé mělčiny – brodu. Retrieved 1. 1. 2014 from World Wide Web http://www.raft.cz/Clanek-Hydrologie-pro-zachrance-II.aspx?ID_clanku=21.

Obrázek 3. Způsob tvorby hloubek a mělčin v meandrech

Řeka je živlem, který je pro mnohé lidi výzvou a většina vodních toků, pokud nejde o první sjezd, už byla někým sjeta a popsána.

Mezi základní charakteristiky vodního toku patří jeho délka, která je určována v říčních kilometrech, šířka a hloubka v metrech, spád udávaný v ‰, vodní stav, který udává výšku vodní hladiny v cm, průtok udávaný v m³/s a rychlost proudu v m/s.

Obtížnost vodních toků je klasifikována na stupnici ZWA – WW VI (Příloha 2). Pro přesnější klasifikaci se udává také znaménko + či - . Většina vodáckých průvodců udává optimální stav daného toku. Okamžitý stav daného toku můžeme zjistit na webových stránkách Českého hydrometeorologického ústavu nebo na portálech pro vodáky – Raft, Portál pro vodáky, apod.

Mezi laickou vodáckou veřejností i vodáky profesionály se používá různá terminologie. Uceleně ji popsali ve své publikaci autoři Lauremann a Rybanský (2002). Dle těchto autorů se tvoří různé vodní útvary podélného i příčného profilu:

a) Protiproud, vratiproud, vracák - regresivní proudění vlivem překážky v řečišti (balvan, mostní pilíř atd.). Nad překážkou se zvýší tlak a sníží rychlost. Proud vody o silném tlaku kulminuje v přímém směru, voda nezatéká hned za překážku, nárazem na relativně klidnou vodu se otáčí proti proudu.

- b) Vyvřelá voda (tzv. „karfiol“) - typickým hřibovitým tvarem signalizuje hloubku. Vzniká vlivem turbulentního vlnění při překonání tíhy horní vrstvy vody.
- c) Vír - cirkulující vodní formace vyvolaná prudkými změnami v rychlosti vody s vertikální osou otáčení.
- d) Jazyk - trojúhelník prudce tekoucí vody mezi dvěma překážkami zakončený peřejemi, naznačuje ideální stopu.
- e) Válec - vzniká velmi rychlým průtokem vody za příčnou překážkou v korytě do relativní tišiny, zde voda nestačí rychle odtékat a část se vrací nazpět. Proudění se pak spojují a voda ve válci rotuje v závislosti na rychlosti a množství vody.
- f) Kaskáda - systém přerušovaných nižších vodopádů.
- g) Katarakt - přechod mezi peřejí a kaskádou, balvanitý úsek o velkém spádu.
- h) Vodopád - sloupec vody vzniklý přepadem vody přes výrazný terénní schod.
- i) Peřej - pravidelné i nepravidelné vlny se spádem bez stupňovitého charakteru.
- j) Vývar - prostor za podélnou překážkou (jezem), kde voda ztrácí kinetickou energii.
- k) Slap - vodnatý úsek řeky se skalními bloky zalitými vlnami.

2.7 Vznik a vývoj raftingu

Člověk je od nepaměti závislý na vodě. Voda pro lidstvo znamená nejen zdroj obživy, ale vždy byla a bude také významnou dopravní a obchodní komunikací. Lidé používali od pradávna různorodá plavidla za účelem překonání vodního toku z důvodu lovu, obchodu, přepravy nebo válečných tažení. Indiáni používali kanoe, Eskymáci kajaky, o raftech se začalo hovořit mnohem později.

„První zmínku o nafukovacím plavidle lze nalézt u patentního úřadu města Sheetu (USA) z roku 1846, kde je uváděn jako záchranná loď“ (Bílý, Kračmar, Novotný, 2001).

„Slovo rafting pochází z anglického základu raft, tedy vor. Raftování znamená tedy v doslovném přepisu cosi jako „voražení“. Dnešní rafty pro divokou vodu mají ovšem s tradičními vory společné jen to, že plují po vodě“ (Kazík, 1998). Prvním

velkým „dobrodruhem“ v raftingu byl bezpochyby major John Wesley Powell, který se v roce 1869 s dalšími 10 výzkumníky vydal na expedici do Grand Canyonu.

Dle Bílého, Kračmara a Novotného (2001) „jízda na raftových člunech umožnila prudký rozvoj sportovního, komerčního a expedičního sjíždění divokých řek. Divoká voda se stala dostupnější pro širokou vodáckou veřejnost“.

2.7.1 Rafting rekreace nebo soutěž

Rafting lze rozdělit na komerční, rekreační, sportovní a expediční. O skutečnosti, že se rafting pomalu stává masovou módou, není pochyb. Mnoho lidí však „jde na vodu“ jen proto, že je to otázka laciné zábavy. Často si spojují vodní sporty s možností hojného užívání alkoholu a bujaré zábavy, čímž tento sport představuje velmi úspěšný byznys s půjčovnami člunů, jejich průvodci, restauračními zařízeními a jinou doprovodnou činností.

Ve skutečnosti jde u „pravých“ vodáků, ať sportovních či rekreačních, o radost ze splnutí s vodou, o překonávání překážek i sebe sama. Tímto si kompenzují každodenní pracovní zátěž a stres. Rekreační rafting spadá do volnočasových aktivit, o kterých lze jednoznačně říci, že mají funkci kompenzační, socializační, výchovnou, regenerační i relaxační.

Sportovní rafting je u nás na velmi dobré úrovni. Čeští sportovní raftisté patří mezi světovou elitu, o čem vypovídají jejich výsledky na evropských i světových soutěžích. Sportovní rafting je fyzický náročným i divácky atraktivním sportem, který v přímých i nepřímých účastnících dokáže vyvolat různorodé pocity a emoce.

Sport, fyzická aktivita, příroda a další podmanivé cíle nám nabízejí vydatné příležitosti k tomu, osvobodit se na krátká časová období a užívat si zvláštních chvil, jaké nejsou jinde v našich životech snadno dosažitelné. Můžeme jít za svou touhou pro vzrušení, spojení, radosti, osobní kontrole nebo riskování tak, že úmyslně přijímáme výzvy, kterých se potom vášnivě snažíme dosáhnout. Takové zkušenosti nám pak dávají silnější pocit, že jsme doopravdy naživu, že jsme schopni řídit alespoň část svého vlastního osudu (Orlick, 2012).

2.7.2 Pedagogicko-psychologické aspekty raftingu

V současné době hovoříme o raftingu jako o atraktivním, adrenalinovém sportu, který pro mnohé představuje aktivní trávení volného času, které podporuje zdravý životní styl jedince.

Je mnoho pohledů na pojem životní styl a jeho definice nebývají zcela přesné. Jde o pojem, který je užíván v každodenním životě. Lidé si jej spojují s představami o zdraví a pohybu, ale také o módě, bydlení či chování.

„Životní styl můžeme chápat jako strukturovaný souhrn životních zvyků, obyčejů, resp. akceptovaných norem, nalézajících svůj výraz v interakci, v hmotném, věcném prostředí, v prostorovém chování a v celkové stylizaci. Předpokládá se, že s.ž [styl života, pozn. aut.] nějakým způsobem vyjadřuje i hodnoty a zájmy jedince, skupiny či společnosti vůbec“ (Maříková, Petrusek, Vodáková, & kol., 1996).

Rafting je oblíbeným, kolektivním sportem, který rozvíjí pohybové i volní vlastnosti jedince. Smysl pro rozhodnost, bojovnost, sebeovládání, zodpovědnost, houževnatost, anticipaci, smysl pro fair play i teamovou spolupráci. Je to skvělý nástroj teambuildingu, stmelování i rozvoje týmu na základě společných zážitků a prožitků. Avšak kvalitní zážitky vyžadují systematické vedení výcviku i vysokou připravenost instruktora.

Čím více zkušeností a praktických dovedností s ovládním plavidla jedinec má, tím lépe umí odhadnout možnosti své i posádky plavidla. U příslušníků jednotek HZS jsou zásahy na vodě velmi různorodé, proto je důležitý systematický výcvik všech členů jednotky v různých situacích. Instruktorem družstva může být pouze příslušník, který složil řádné zkoušky a je držitelem osvědčení Vůdce malého plavidla. Tento instruktor má většinou také doplňující kurzy – Kurz práce na divoké vodě, Záchrana z jezu a další.

Vedení výcviku na vodě klade na instruktora nároky na znalosti a dovednosti nejen v oblasti řízení. „Předpoklady efektivního vedení mají tři dimenze – znalost problematiky, interpersonální schopnosti, koncepční a analytické schopnosti“ (Hanuš & Chytilová, 2009).

Ne každý příslušník HZS je však zarputilý vodák, mnozí berou výcvik na vodě jako součást celkové připravenosti hasiče a této skutečnosti je také potřeba přizpůsobit vedení výcviku. Kromě odborných znalostí je důležité, aby instruktor uměl účastníky

výcviku dobře motivovat, aby si sami kladli za cíl chtít zlepšit své dovednosti. Přiměřený cíl pak na jedince působí jako výzva.

„Cestu k cíli však hluboce ovlivňují vnější i vnitřní překážky, které když jedinec překoná, osobnostně roste. Motivace je klíčem k našemu konání, k našemu procesu poznávání, rozvíjení a růstu“ (Hanuš & Chytilová, 2009).

2.7.3 Soutěžní rafting u HZS

Posádky HZS ČR se mohou každoročně účastnit Mistrovství HZS ČR v raftingu pořádané na umělém kanále v Praze-Tróji. Tuto soutěž pořádá HZS hlavního města Praha spolu s Fakultou tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy. Soutěž je určena pro posádky raftu R4 a R6. Posádky jsou složeny výhradně z profesionálních hasičů. Obtížnost vody je klasifikována WW 3-4, délka soutěžního úseku je 350m, šířka 12m. Na slalomové trati je vytyčeno 6 branek, z nichž jsou 2 protivodné a 4 povodné. V případě doteku je posádka penalizována 5 trestnými sekundami. V případě neprojetí brankou je penalizace 50 sekund. Obě soutěžní kola slalomu začínají přídí proti proudu vody.

Hasičské specifikum při sjezdu je plavání posádky ve vestě a přilbě s pádlem v ruce k převrhnutému raftu, který je nutné na hluboké vodě převrátit a po nasednutí celé posádky absolvovat sjezd. Čas je měřen již od skoku posádky do vody. Retrieved 7. 3. 2014 from the World Wide Web <http://www.hzscr.cz/clanek/hasici-z-pardubickeho-kraje-opet-nejlepsi-v-raftu.aspx>.

3 CÍL A ÚKOLY PRÁCE

3.1. Hlavní cíl práce

Rafting jako součást výcvikových programů HZS s konkrétní aplikací na jednotku HZS v Bohumíně.

3.2 Úkoly práce

Ze stanoveného cíle vyplynuly následující úkoly:

- 1) Shromáždění informací o zkoumaném jevu.
- 2) Vytvoření dotazníku pro potřeby šetření.
- 3) Analýza získaných poznatků.
- 4) Návrhy a doporučení pro zvýšení efektivity výcviku.

Obrázek 4. Člun Zodiac Mark 3

4 METODIKA PRÁCE

Pouze pomocí vhodně zvolených metod a technik výzkumu můžeme dojít k smysluplným závěrům, které lze následně zobecnit a tím splnit účel šetření. Dle Jandourka (2007) je metoda „vědomý nebo nevědomý systematický postup nějakého jednání směřující k dosažení cíle“.

4.1 Metody

Metoda sekundární analýzy zdrojů je dle Čihovského (2006) „zvláštní metodou, která systematicky hodnotí několik tematicky zaměřených prací, vyhodnocuje je z nových kritérií a zobecňuje poznatky na kvantitativně nové úrovni...“.

Metoda terénního šetření podle Čihovského (2006) „spočívá v získávání informací v terénu od skupiny respondentů tazatelem“.

Metoda introspektivní dle Čihovského (2006) „opírá o osobní znalosti, zkušenosti výzkumníka na základě účasti v prostředí či nějakém společenském procesu“.

Metoda statistická podle Čihovského (2006) „vychází z předpokladu hromadného výskytu jevů a procesů, které lze kvantifikovat pomocí matematické statistiky“.

4.2 Techniky

Techniky sběru informací jsou systematicky propracované postupy. Dle (Maříkové, Petruska, Vodákové, & kol., 1996) jsou techniky založeny „na komunikaci mezi výzkumníkem a nositelem informací o zkoumaném sociologickém jevu“.

Během šetření byly využity techniky pozorování a dotazníkového šetření. Uvedené techniky mají řadu variant, které se liší typem a obsahem komunikace, pomůckami, ale také organizačním či finančním zajištěním výzkumu.

4.2.1 Pozorování

Pozorování zůstává jednou ze základních technik výzkumu, v sociologii má spíše doplňkový či podpůrný charakter. Musí probíhat podle plánu a výsledky je nutno spolehlivě zachytit. K tomu slouží některé systémy kategorií,

posuzovací škály, videotechnika. Takzvané zúčastněné pozorování předpokládá, že se badatel stane součástí sledované skupiny (Buriánek, 2008). Během terénního pozorování využíváme videozáznam, který následně podléhá důkladnému rozboru.

4.2.2 Dotazník

Dotazník je nejčastěji využívanou metodou výzkumu. Má své nesporné výhody, které spočívají v nižší časové náročnosti, rychlosti i dostupnosti. Je možné, že ne vždy je dotazovaný ochoten spolupracovat a odpovídat na otázky, které musí být citlivě, srozumitelně a jednoznačně formulovány, aby byly pro výzkum přínosné a nijak neohrožovaly probanda. Při tvorbě dotazníku je dobré mít na zřeteli logický sled, náročnost otázek i délku dotazníku samotného. Tyto náležitosti zvyšují prestiž výzkumu a zajišťují vyšší návratnost dotazníků.

Během šetření je důležité dodržet etické aspekty. Těmito aspekty rozumíme dobrovolnou účast na výzkumu, informovaný souhlas, diskrétnost, anonymitu i právo odstoupit od výzkumu.

Pro šetření byl využitý nestandardizovaný dotazník (Příloha 1), jehož součástí jsou uzavřené i otevřené otázky.

5 VÝSLEDKY

5.1 Charakteristika výzkumného vzorku

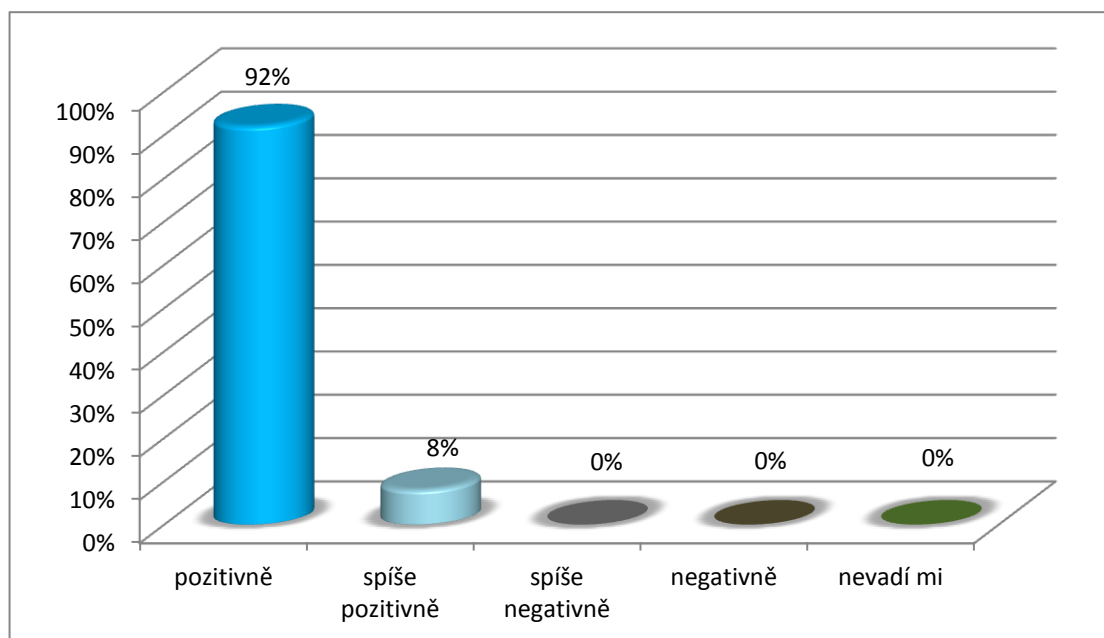
Výzkumné šetření se týká příslušníků bohumínské jednotky HZS MSK. Tato jednotka má celkem 24 příslušníků, kteří se střídají na třech směnách. Výzkumu se zúčastnili všichni příslušníci jednotky v čase svého zaměstnání i mimo něj.

5.2 Dotazníkové šetření

Dotazník byl rozdán v únoru 2014 a příslušníci jednotky jej vyplnili v čase svého zaměstnání. Vzhledem k množství respondentů mohl být předán dotazník osobně, což bezpochyby zvýšilo jeho návratnost. Přestože byli respondenti obeznámeni se skutečností, že je dotazník nepovinný, činila jeho návratnost 100%.

1) Jaký je Váš postoj ke sportu obecně?

Otázka číslo jedna vypovídá o postoji ke sportu obecně. 92% dotázaných respondentů má vztah ke sportu pozitivní a 8% respondentů má vztah spíše pozitivní. Negativní názor neměl žádný z respondentů.

Obrázek 5. Postoje respondentů ke sportu obecně

2) Jak vnímáte každoroční testy fyzické přípravy?

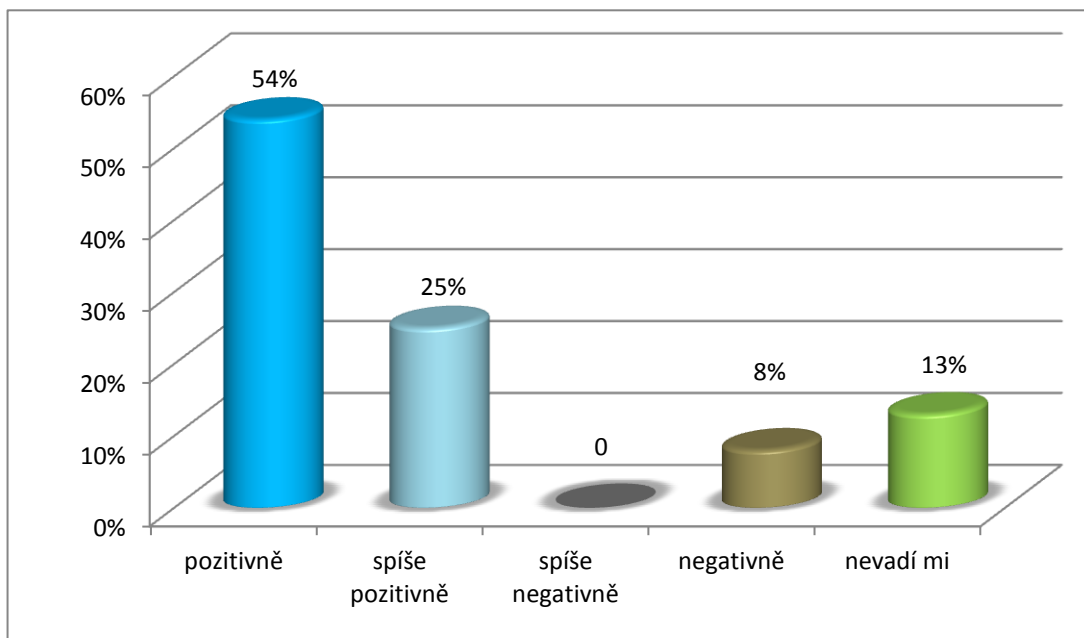
Fyzické testy jsou ustanoveny pokynem GŘ HZS ČR č.58/2008, ve kterém jsou rozděleny kategorie podle zařazení příslušníka a jeho věku. V testech fyzické přípravy mají příslušníci na výběr vždy ze dvou možností:

- kliky (2min/počet) – shyby (počet)
- plavání (200m) – běh (2000m)
- sed/leh (2min/počet) – zdvih dolních končetin v lehu (2min/počet)

Nepodaří-li se příslušníkovi ve lhůtě do jednoho roku splnit fyzické testy v opravném termínu, bude s ním rozvázán pracovní poměr.

V druhé otázce 54% respondentů uvádí, že testy vnímá pozitivně 25% respondentů spíše pozitivně. Negativní vnímání potvrdilo 8% dotázaných a 13% respondentů uvádí, že jim testy nevdají.

Navíc se tázání vyjádřili také k otázce proč. Názor, že je zapotřebí zjistit jak tělo chátrá, patřil k zábavnějším, ale objevili se také názory poukazující na zastaralost testování. Pro některé z respondentů má v sobě testování motivační prvek, kdy je pravidelné prověření nutí udržovat se v kondici.

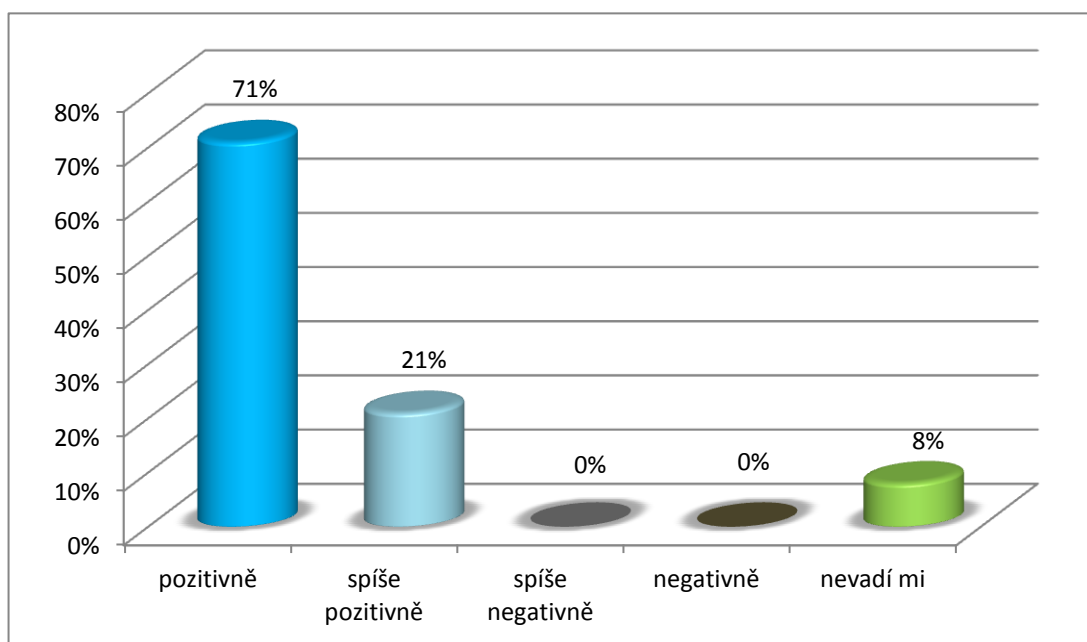
Obrázek 6. Vnímání fyzických testů respondenty výzkumu

3) Domníváte se, že je výcvik na vodě důležitý pro výkon zaměstnání?

V otázce číslo tři se respondenti jednoznačně shodli na důležitosti výcviku na vodě pro výkon zaměstnání hasiče. K dotazu proč odpovídali, že jde o nácvik situací, které mohou reálně nastat, ale také o možnost vyzkoušet si nové modelové situace a jejich optimální způsoby řešení.

4) Jak vnímáte výcvik záchrany/technického zásahu na klidné vodě?

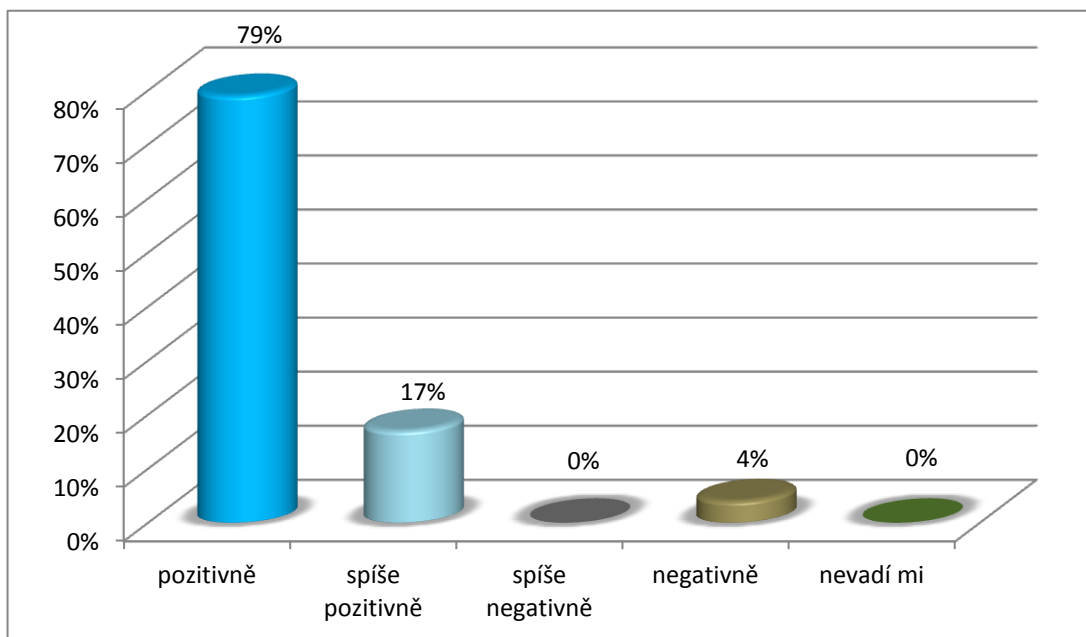
Výcvik záchrany a technického zásahu na klidné vodě vnímá pozitivně 71%, spíše pozitivně 21% respondentů a 8% uvádí, že jim tento výcvik nevádí. V dotazech na otázku odpovídali příslušníci jednotky shodně, že je to praxe, která k výkonu zaměstnání neodmyslitelně patří, tím spíše, že se jedná o záchranu životů.

Obrázek 7. Vnímání výcviku na klidné vodě

5) Jak vnímáte výcvik záchrany/technického zásahu na tekoucí vodě?

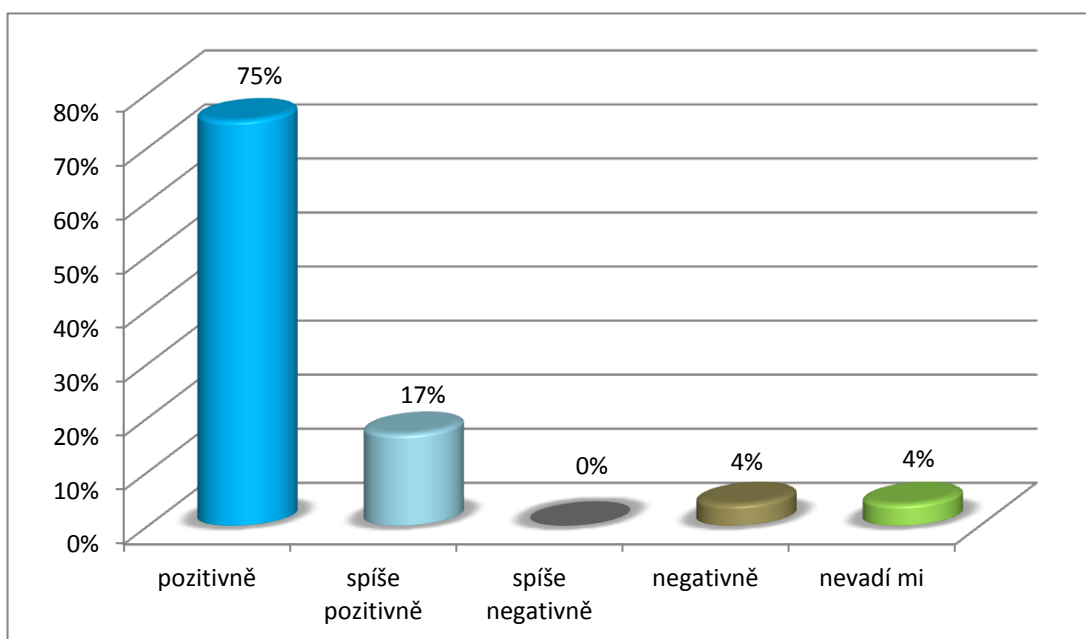
Pro 4% dotázaných je výcvik na tekoucí vodě negativním, navíc v rozšiřujícím dotazu odpověděli, že je to nuda. 96% respondentů odpovědělo, že tento druh výcviku vnímají pozitivně či spíše pozitivně.

Obrázek 8. Vnímání výcviku na tekoucí vodě

6) Jak vnímáte výcvik záchrany/technického zásahu na divoké vodě?

Záchrana a technický zásah na divoké vodě je pro mnohé kolegy legrace, zábava či adrenalin a podle některých se prostě hodí do života. Z grafu jednoznačně vyplývá, že 92% dotázaných vnímá tento výcvik jako pozitivní či spíše pozitivní. 4% dotázaných uvedla, že jim výcvik nevadí, avšak další 4% se vyjádřila k tomuto druhu výcviku negativně. V rozšiřující otázce, však nebo zjištěno proč.

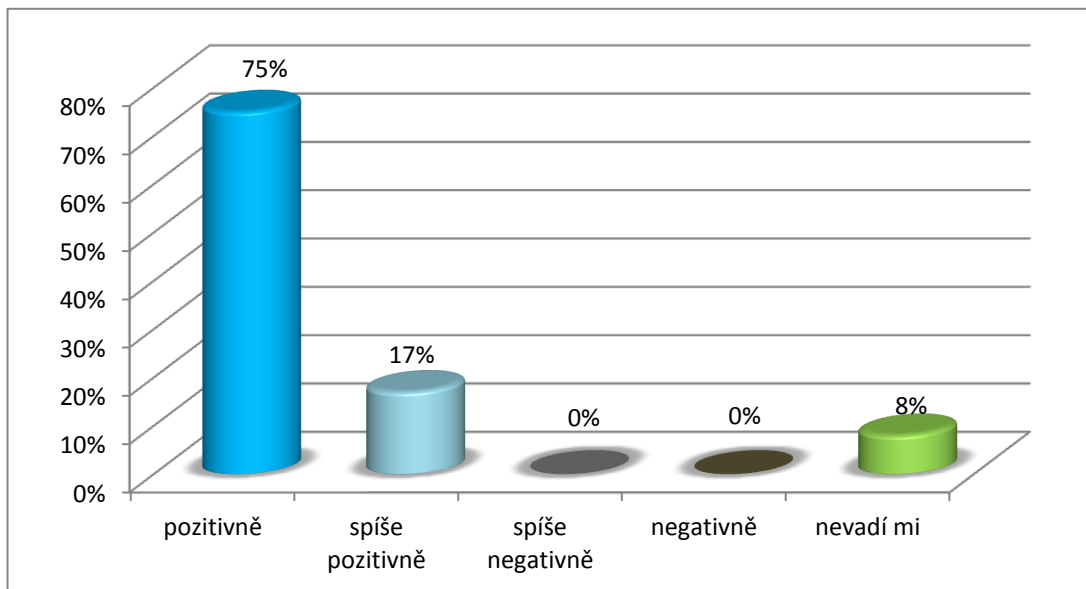

Obrázek 9. Vnímání výcviku na divoké vodě

7) Jak vnímáte výcvik záchrany/technického zásahu na jezu?

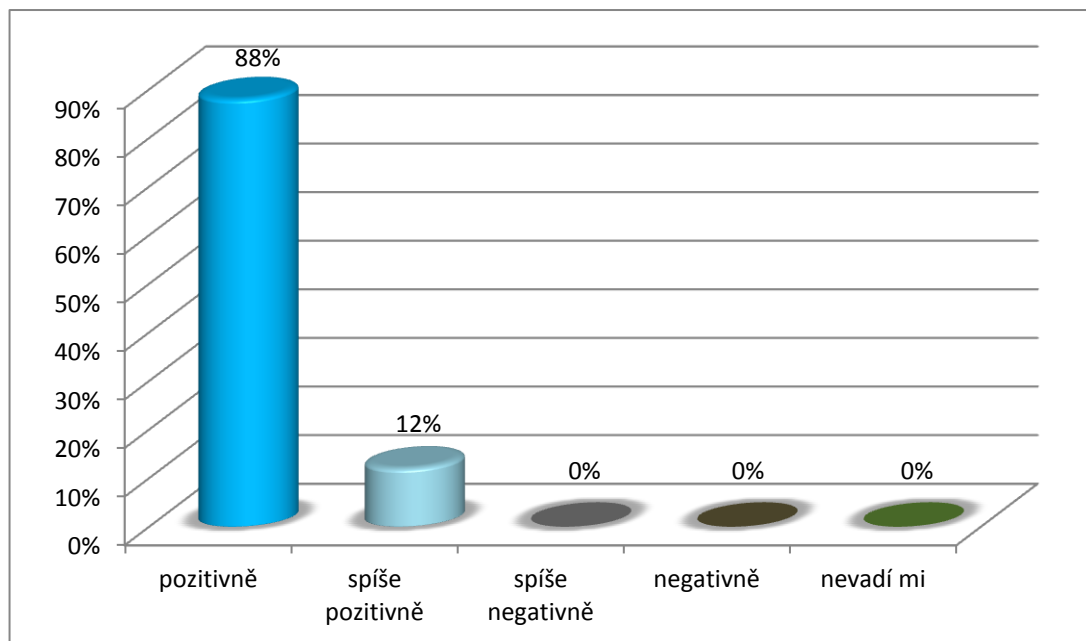
Zásah je pro mnohé kolegy zajímavou a přínosnou zkušeností, což vyplývá z rozšiřujícího dotazu otázky číslo sedm. 75% tento výcvik vnímá pozitivně, 17% spíše pozitivně a 8% dotázaných uvádí, že jim tento výcvik nevádí.

Obrázek 10. Vnímání výcviku na jezu

8) Jak vnímáte výcvik záchrany/technického zásahu na ledu?

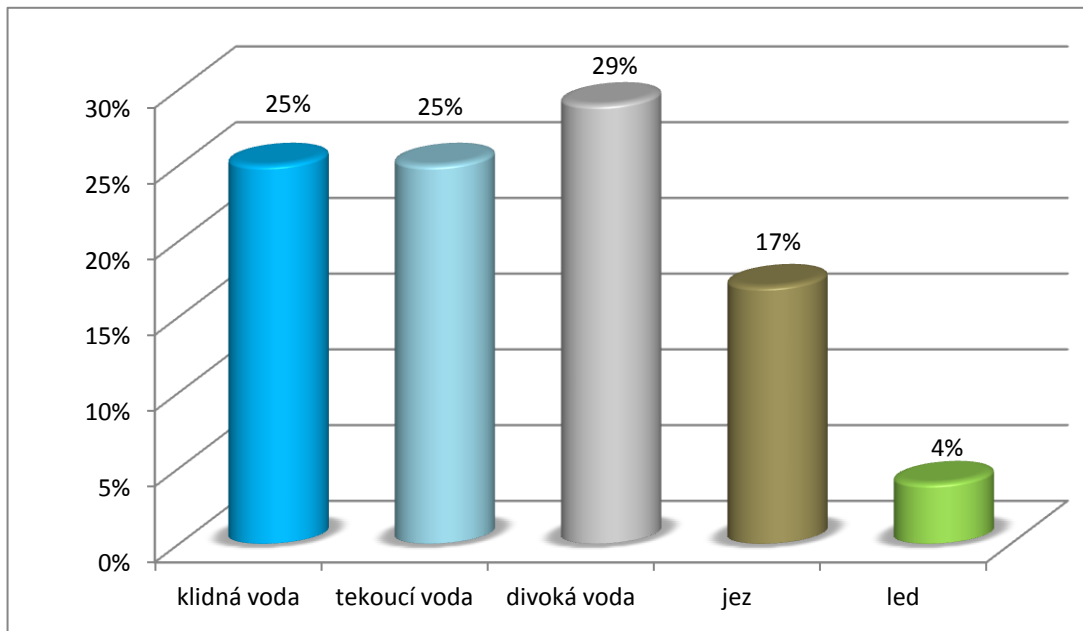
Záchranu a technický zásah na ledu vnímají respondenti dle rozšiřujícího dotazu jako zajímavou a dobrodružnou součást výcviku. Přestože je negativní součástí výcviku chladno, vnímají jej dotázaní z 88% pozitivně a z 12% spíše pozitivně.

Obrázek 11. Vnímání výcviku na ledu

9) Jaký typ výcviku na vodě preferujete?

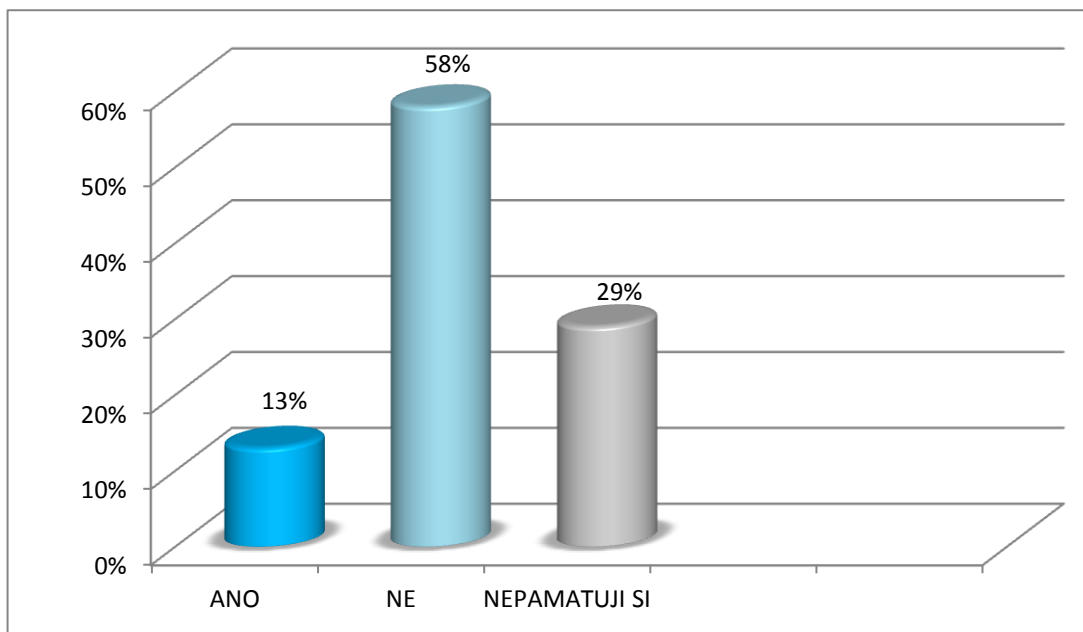
Data grafu číslo devět vypovídají o vyváženosti preferencí jednotlivých respondentů. Klidnou vodu preferuje 25%, tekoucí 25%, divokou vodu 29% respondentů, výcvik na jezu 17% a na ledu 4% dotázaných.

Obrázek 12. Preference druhu výcviku na vodě

10) Zažili jste náročnou (krizovou) situaci během výcviku na vodě?

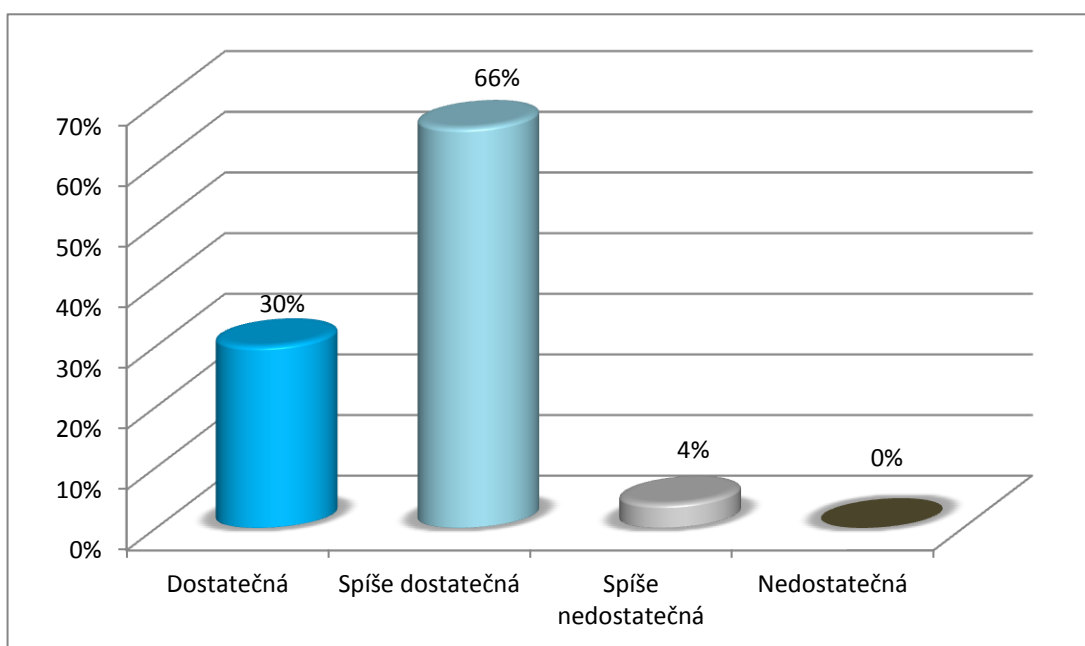
Na tuto otázku 13% dotázaných odpovědělo, že takovou situaci zažilo, 58% respondentů nezažilo a 29% si nepamatuje.

Obrázek 13. Náročná/krizová situace

11) Domníváte se, že četnost výcviku na vodě je dostatečná vůči nárokům kladeným při zásahu?

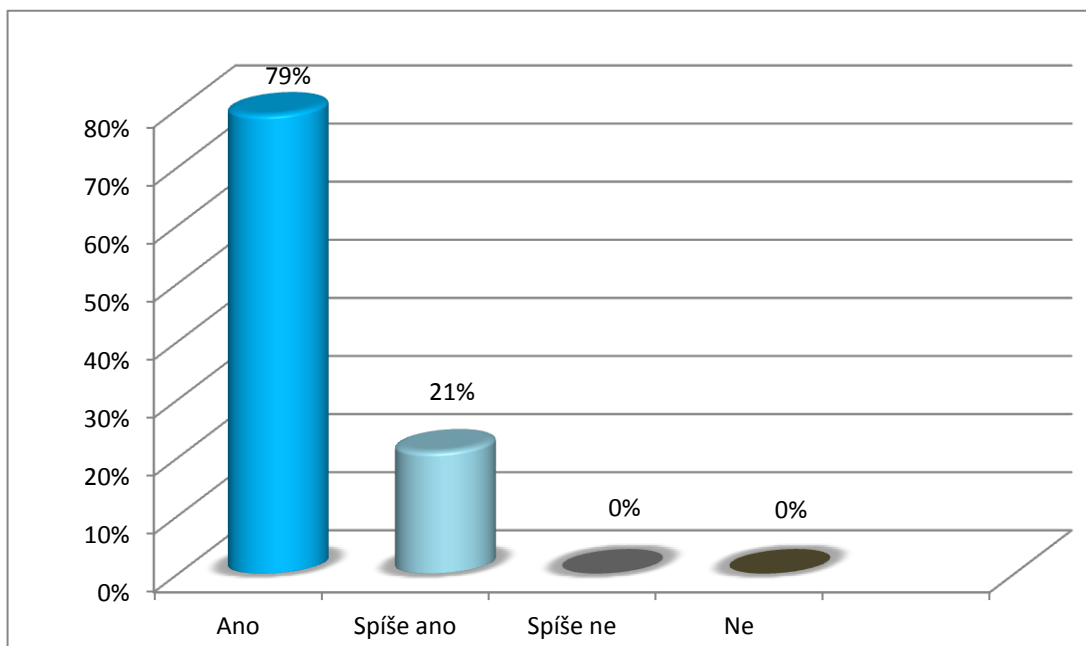
Jedenáctou otázku v rozšiřujících odpovědích vyhodnotili někteří respondenti slovy „je to tak akorát“, nebo také, že je četnost výcviků vůči nárokům zásahu přiměřená. 30% respondentů se domnívá, že je četnost výcviků dostatečná, 66% respondentů se přiklání k názoru spíše dostatečná. 4% uvádí spíše nedostatečná, tito však v rozšiřujícím dotazu neuvedli bližší důvod.

Obrázek 14. Dostatečnost výcviků na vodě

12) Domníváte se, že pravidelný výcvik na vodě zvyšuje Váš pocit bezpečí při zásahu?

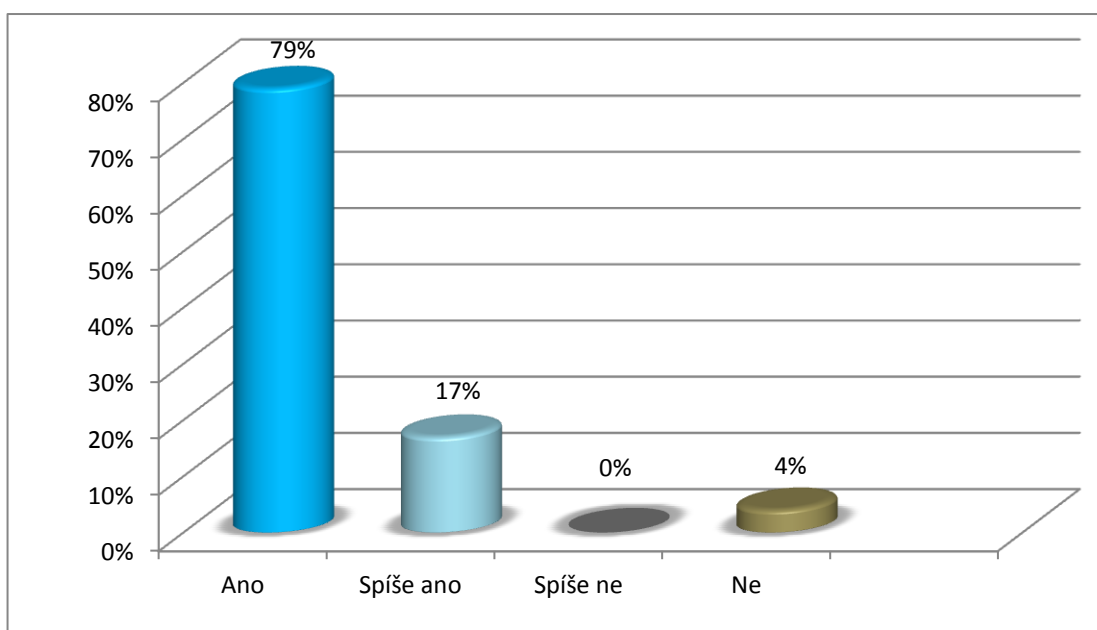
Přestože se ve výcviku nedají vždy adekvátně simulovat podmínky zásahu, 79% respondentů vnímá pravidelné výcviky, pro zvážení vlastního pocitu bezpečí, jako přínosné. 21% dotázaných uvedlo, že jsou výcviky spíše přínosné, přičemž v rozšiřujících odpovědích bylo uvedeno několika respondenty, že každé opakování a praxe upevňují dovednosti a vědomí vlastních zkušeností získaných během výcviků zvyšuje pocit bezpečí.

Obrázek 15. Vztah výcviku k pocitu vlastní bezpečnosti

13) Domníváte se, že pravidelný výcvik na vodě zvyšuje Vaši sebejistotu v ovládnání plavidla?

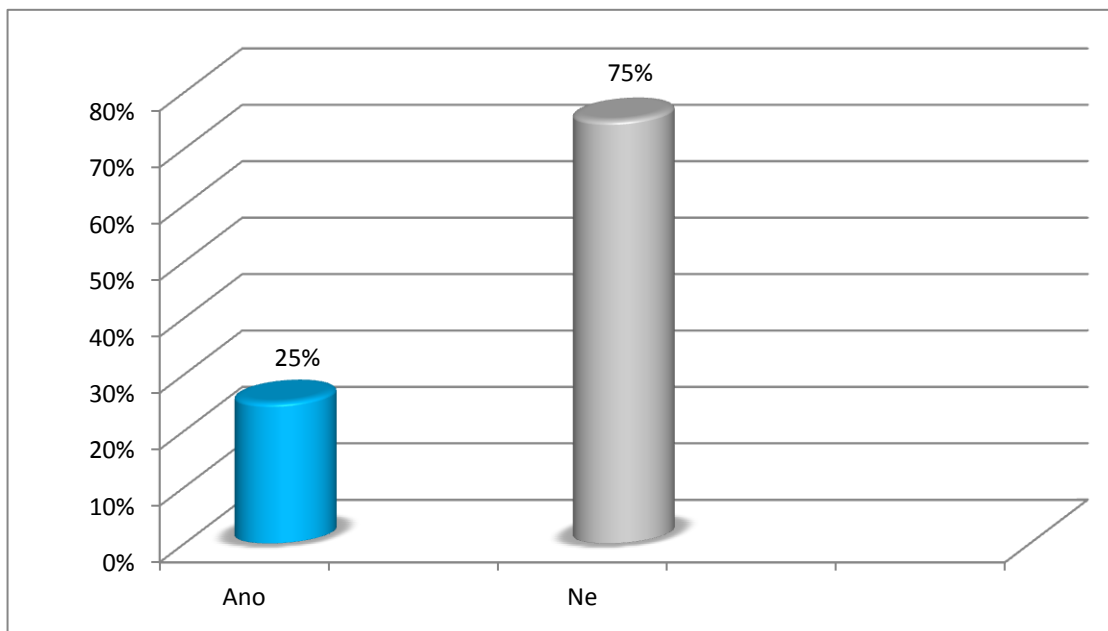
V třinácté otázce se 79% respondentů shodlo, na závislosti sebejistoty ovládnání plavidla vůči výcviku. 17% uvádí spíše ano a 4% respondentů odpovědělo ne s dodatkem, že je výcviků na vodě málo na to, aby pocíťovali zvýšenou sebejistotu v ovládnání plavidla.

Obrázek 16. pravidelný výcvik a jeho vliv na jistotu v ovládnání plavidla

14) Zanechal ve Vás výcvik na vodě takovou zkušenost, že jste se rozhodli věnovat této aktivitě i ve volném čase?

Výcvik na vodě a s ním získané zkušenosti využívá aktivně ve svém volném čase, pouze 25% respondentů. 75% respondentů si tuto aktivitu do svého volného času nezařadilo.

Obrázek 17. Vodáctví ve volném čase na základě získaných zkušeností z výcviku

15) Jak dlouho jste ve služebním poměru u HZS?

16) Kolik je Vám let?

Na otázku 15. a 16. odpovědělo pouze 15% respondentů. V rozšiřující části otázek bylo respondenty sděleno, že obě otázky považují za velmi osobní a na základě odpovězení na tyto otázky by dotazník nebyl anonymní.

5.3 Pozorování

Metodu pozorování jsem využil v průběhu jednotlivých výcviků od března 2013 do března 2014. Během tohoto časového úseku proběhlo 6 výcviků na vodě s různým zaměřením. Zkoumaný vzorek hasičů se pěti výcviků zúčastnil během zaměstnání a jednoho výcviku ve svém volném čase. Otevřené pozorování probíhalo pomocí videozáznamu a následného rozboru s danou skupinou.

6 DISKUSE

Práce poukazuje na důležitost zpětné vazby, která je výborným zdrojem informací pro kvalitní vedení výcviku. „Ale hlavně je zpětná vazba mimořádně důležitou podpůrnou činností ve fázi učení“ (Herman, 2008).

Dotazníkového šetření se zúčastnili všichni příslušníci bohumínské jednotky a dotazníky měly 100% návratnost. Z rozšiřujících odpovědí byl patrný zájem kolegů o tuto problematiku. Všichni respondenti si uvědomují důležitost výcviku na vodě pro výkon povolání hasiče. Překvapením šetření bylo zjištění preferencí typu výcviku. Ty byly v podstatě velmi vyvážené.

Jako chybu dotazníkového šetření vnímám položení otázek 15. a 16. Dotazník byl předkládán respondentům jako anonymní, ale v případě odpovědí na obě otázky, ztrácel svou anonymitu, vzhledem k malému počtu respondentů. K oběma otázkám se vyjádřilo pouze 15% respondentů.

Dalším nedostatkem dotazníkového šetření je absence otázek týkajících se kvality instruktorů výcviku a materiální vybavenosti jednotky.

V čase pozorování na jednotlivých výcvicích jsme systémově vytvářeli modelové situace. Během těchto mnohdy psychicky i fyzicky náročných situací probíhala bezprostřední okamžitá zpětná vazba. Důkladnější rozbor byl prováděn vždy v následující směně po výcviku. Je dobré mít čas na zpracování pozitivních i negativních zážitků, které na základě správně načasované zpětné vazby dokážeme převést ve zkušenost. Během kolektivního výcviku se projevovali kladné i negativní osobnostní charakteristiky a jejich vliv na výkon celého týmu. Cílené vytváření modelových situací a jejich úspěšné řešení má nejen funkci teambuildingu, ale vytváří vědomí vlastních dovedností, což bezpochyby vede k rozvoji osobnosti jedince i celého týmu.

Vzhledem k oboustranné zpětné vazbě jsem také jako instruktor získal podnětné názory kolegů. „Zpětná vazba není výzva k boji. Je to zájem o pohled, který mají lidé kolem mne“ (Herman, 2008). Jsem přesvědčen, že získané informace jsou přínosné pro rozvoj osobnosti instruktora, která zahrnuje zejména pedagogické, odborné, sociální a komunikační kompetence.

7 ZÁVĚR

Vzhledem k osobním zkušenostem jsem si vědom, že ne všichni kolegové výcvik na vodě preferují. Výzkumná práce si kladla za cíl vytvořit takové podmínky, aby byl výcvik nejen kvalitní, ale také atraktivní součástí povolání hasiče.

V současné době je materiální vybavení jednotky HZS MSK v Bohumíně na velmi vysoké úrovni, čím se zvýšil komfort při výcviku i zásahu, ale také nároky na užívání a údržbu nově zařazených prostředků.

Během pozorování výcviku na RS 5 (záchranné sáně) jsme zjistili, že dvoulistá pádla dodaná výrobcem nejsou vhodná pro jednoduché ovládání lodě. Z praktických zkušeností během výcviku vyplynula skutečnost, že jednolistá pádla jsou jednoznačně vhodnější pro účelné ovládání RS 5, proto byla dvoulistá pádla systémově nahrazena jednolistými.

Výcviky v zimním období jsou atraktivnější z důvodů zařazení vodotěsného obleku AGAMA-WORK, který dokonale zabezpečuje tepelný komfort hasiče.

Široká veřejnost vnímá hasiče jako univerzálního záchranáře, pro něhož je jeho povolání posláním. Očekávají 100% připravenost v jakékoliv krizové situaci, což mnozí hasiči vnímají jako velmi zavazující. Z těchto důvodů vyplynul zájem ze strany kolegů přenést zkušenosti z výcviku s plnou profesionální výbavou do reality všedního života s alternativními možnostmi záchrany, které plánujeme dle aktuálních možností zařadit do pravidelných výcviků.

Výzkumné šetření otevřelo prostor k diskusím a podnětným připomínkám, na které během výcviků zpravidla nebývá prostor. Tyto podněty vedly k přínosným změnám a k rozšíření základních výcviků, což bylo účelem práce.

8 SOUHRN

Jak již v úvodu práce bylo uvedeno, jsem jedním z instruktorů výcviku na vodě u jednotky HZS v Bohumíně. Tento druh výcviku je jedním z řady různorodých výcviků a jsou na něj kladeny vysoké nároky vzhledem k fyzické, psychické i technické připravenosti hasiče. Je zřejmé, že právě připravenost, zkušenosti a dovednosti jednotlivce jdou ruku v ruce s úspěchem celého týmu při záchranných pracích či technických zásazích jakéhokoliv druhu. Týmová spolupráce je v této profesi nutná a závisí na ní životy všech zúčastněných, proto považuji kvalitní výcvik na vodě za velmi důležitou součást své profese.

Cílem práce je zkoumání raftingu jako součásti výcvikových programů HZS s konkrétní aplikací na jednotku HZS v Bohumíně.

Pomocí pozorování různých druhů výcviku na vodě a na základě dotazování, které proběhlo v únoru 2014, jsem zanalyzoval vodácký výcvik a jeho možnosti u výše zmíněné jednotky HZS.

Výzkumné šetření vzbudilo u příslušníků jednotky různorodé diskuse, tuto skutečnost považuji za přínosnou, protože získané informace napomohly rozšíření a hloubce poznání zkoumané problematiky, pomocí které můžeme výcvik zkvalitnit a zatraktivnit, což bylo prací sledováno.

Metodika výcviku na vodě je dána Konspektem požární taktiky vydaným Ministerstvem vnitra, který je pro instruktora závazný při vytváření plánu výcviku. Avšak za velmi důležitou součást úspěšného výcviku považuji osobnost, dovednosti i zkušenosti instruktora, jeho kreativní přístup, umění učit i motivovat. Vždyť také u výcviku na vodě platí pořekadlo, že „zapálit umí jen ten, kdo sám hoří“.

9 SUMMARY

As it was mentioned at the beginning of this thesis, I am one of instructors for training on water with Fire rescue service in Bohumín. This type of training is one of many various trainings and there are high demands made on it regarding to physical, mental as well as technical preparedness of fire fighters. It is obvious that especially preparedness, experience and skills of individual are in accord with the success of whole team during rescue work or technical actions of any kind. Team cooperation is necessary in this profession and lives of all involved people depend on it. Therefore I consider first-rate training on water as a very important part of my profession.

The aim of this work is research of rafting as a part of training programs of Fire rescue service with particular application on Fire rescue service unit in Bohumín.

I analyzed training on water and its possibilities in above mentioned unit by means of observation of different kinds of training on water and by means of questioning, which was carried out in February 2014.

Research provoked wide-ranging discussions among members of fire rescue service team. I consider this fact contributive, because obtained information helped to widen and deepen knowledge of researched topic. This will enable to increase quality and make training more attractive, which were goals of this work.

Methodology of training on water is defined by Outline of fire tactic issued by the Ministry of Interior. This Outline is obligatory for an instructor during setting up a training plan. However, I consider instructor's personality, skills, experience, creative attitude, teaching knowledge and motivation very important part of successful training. After all, saying "To enthuse can only somebody who himself is inflamed" counts during training on water.

10 REFERENČNÍ SEZNAM

- Bílý, M., Kračmar, B., & Novotný, P. (2001). *Kanoistika*. Praha: Grada.
- Buriánek, J. (2008). *Sociologie pro střední a vyšší odborné školy*. Praha: Fortuna.
- Čihovský, J. (2006). *Sociologický výzkum*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Frömel, K. (2002). *Kompendium psaní a publikování v kinantropologii*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Hanuš, R., & Chytilová, L. (2009). *Zážitkově pedagogické učení*. Praha: Grada.
- Herman, M. (2008). *Najděte si svého marťana*. Olomouc: Hanex.
- Holoušová, D., & Krobotová, M. (2008). *Diplomové a závěrečné práce*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- HZS ČR. Retrieved 1. 1. 2014 from World Wide Web <http://www.hzscr.cz/>.
- Infoglobe. *Vodácký průvodce*. Retrieved 1. 1. 2014 from the World Wide Web: <http://www.infoglobe.cz/vodacky-pruvodce-vpr/rafting/>.
- Jandourek, J. (2007). *Sociologický slovník*. Praha: Portál.
- Kazík, R. (1998) Rafting. *Dobrodruh*, 98(2), 5-6. Retrieved 1. 1 2014 from the World Wide Web: <http://casopisdobrodruh.cz/archiv/0298.pdf>.
- Lauremann, L., & Rybanský, M. (2002). *Vojenská geografie*. Praha: AVIS.
- Maříková, H., Petrusek, M., & Vodáková. (1996). *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum.
- Ministerstvo vnitra. Retrieved 1. 1. 2014 from the World Wide Web: <http://www.mvcr.cz/>.
- Orlic, T. (2012). *Na cestě k vítězství*. Brno. CPRESS.
- Právní předpisy. *Vodní zákon*. Retrieved 1. 1. 2014 from World Wide Web <http://www.tzb-info.cz/pravni-predpisy/zakon-c-254-2001-sb-o-vodach-a-o-zmene-nekterych-zakonu-vodni-zakon>.
- Raft. *Vodácký průvodce*. Retrieved 1. 1. 2014 from the World Wide Web: <http://www.raft.cz/obtiznost.aspx>.

11 PŘÍLOHY

Dotazník pro příslušníky bohumínské jednotky HZS MSK

1. Jaký je Váš postoj ke sportu obecně?

- Pozitivní
- Spíše pozitivní
- Spíše negativní
- Negativní
- Nevadí mi

2. Jak vnímáte každoroční testy fyzické přípravy?

- Pozitivní
- Spíše pozitivní
- Spíše negativní
- Negativní
- Nevadí mi

A proč? _____

_____

_____

3. Domníváte se, že je výcvik na vodě důležitý pro výkon zaměstnání?

- Je důležitý
- Není důležitý
- Nepřemýšlel jsem o tom

A proč? _____

_____

_____

4. Jak vnímáte výcvik záchrany/technického zásahu na klidné vodě?

- Pozitivně
- Spíše pozitivně
- Spíše negativně
- Negativně
- Nevadí mi

A proč? _____

_____

_____

5. Jak vnímáte výcvik záchrany/technického zásahu na tekoucí vodě?

- Pozitivní
- Spíše pozitivní
- Spíše negativní
- Negativní
- Nevadí mi

A proč? _____

6. Jak vnímáte výcvik záchrany/technického zásahu na divoké vodě?

- Pozitivní
- Spíše pozitivní
- Spíše negativní
- Negativní
- Nevadí mi

A proč? _____

_____

_____

7. Jak vnímáte výcvik záchrany/technického zásahu na jezu?

- Pozitivní
- Spíše pozitivní
- Spíše negativní
- Negativní
- Nevadí mi

A proč? _____

_____

_____

8. Jak vnímáte výcvik záchrany/technického zásahu na ledu?

- Pozitivní
- Spíše pozitivní
- Spíše negativní
- Negativní
- Nevadí mi

A proč? _____

_____

_____

9. Jaký typ výcviku na vodě preferujete?

- Klidná voda
- Tekoucí voda
- Divoká voda
- Jez
- Led

A proč? _____

_____

_____

10. Zažili jste náročnou (krizovou) situaci během výcviku na vodě?

- Ano
- Ne
- Nepamatuji si

11. Domníváte se, že četnost výcviku na vodě je dostatečná nárokům kladeným při zásahu?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

A proč? _____

_____

12. Domníváte se, že pravidelný výcvik na vodě zvyšuje Váš pocit bezpečí při zásahu?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

A proč? _____

_____

13. Domníváte se, že pravidelný výcvik na vodě zvyšuje Vaši sebejistotu v ovládnání plavidla?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

A proč? _____

_____

14. Zanechal ve Vás výcvik na vodě takovou zkušenost, že jste se rozhodli věnovat této aktivitě i ve volném čase?

- Ano
- Ne

15. Jak dlouho jste ve služebním poměru u HZS?

_____

16. Kolik je Vám let?

- 18 – 25
- 25 – 30
- 30 – 35
- 35 – 40
- 40 – 45
- 45 – 50
- 50 – 55
- 55 – 60

Děkuji Za Váš čas při plnění dotazníku a za Vaše názory a připomínky.

Nstržm. Radek Štolfa

Příloha 2. Klasifikace vodních toků

<i>Stupeň</i>	<i>Charakteristika</i>	<i>Znalosti</i>	<i>Vybavení</i>
ZW A stojatá voda	přehradý, rybníky, jezera	---	libovolná plavidla; děti a neplavci plovací vesty
ZW B klidná voda	pomalu proudící přehledné toky	---	libovolná plavidla; děti a neplavci plovací vesty
ZW C mírně proudící tok	mírně proudící přehledné toky	základní záběr, znalost plavání (dále z.p.)	libovolná plavidla; děti plovací vesty
WW I lehká	pravidelná proudnice, pravidelné vlny, malé peřeje, meandry s rychle proudící vodou, zarostlé břehy	základní záběr, zpětný záběr, (+z.p.)	otevřené lodě zajištěné proti potopení; děti plovací vesty
WW II mírně těžká	nepřavidelné vlny a proudnice, střední peřeje, mírné válce a víry, nízké stupně, silně meandrující a (nebo) málo přehledný tok	řízení a ovládání lodi, (+z.p.)	sportovní otevřené lodě (vhodný vlnolam, ev. špricka), zavřené lodě zajištěné proti potopení; všem se doporučují plovací vesty, děti a mládež povinně
WW III těžká	přehledný průjezd s vysokými nepřavidelnými vlnami, větší peřeje, válce a víry, střední peřeje v úzkém (zarostlém řečišti), rychlý	velmi dobré ovládání lodi, čtení vody a zkušenosti, záchrana, (+z.p.); doporučuje se prohlédnout	zavřené lodě, rafty zajištěné proti potopení; plovací vesty, přilby, doporučuje se ochranný oděv, házecí pytlík

	proud v silně meandrujícím řečišti	úsek před sjezdem	
WW IV velmi těžká	vysoké vlny, dlouhé přeje, velké válce, víry, málo přehledný průjezd	dokonalé ovládání lodi (u zavřených: eskymácký obrat), čtení vody, zkušenosti, záchrana, (+z.p.), fyzická odolnost; doporučuje se prohlédnout úsek před sjezdem, prohlídka obtížných míst nutná!	speciální lodě určené pro tuto obtížnost (zavřené kajaky a kanoe nebo rafty); plovací vesty, přilby, ochranný oděv, házečí pytlík
WW V mimořádně těžká	extrémní přeje, válce a víry; technicky náročné, nebezpečné	špičkové ovládání lodi (u zavřených: eskymácký obrat), zkušenosti, záchrana, (+z.p.), fyzická a psychická odolnost - pouze pro velmi zkušené jezdce; prohlídka úseku před sjezdem nutná!, doporučuje se zajištění ze břehu	speciální zavřené lodě a rafty určené pro tuto obtížnost; plovací vesty, přilby, ochranný oděv, házečí pytlík

<p>WW VI velmi mimořádně těžká, téměř nesjízdná</p>	<p>extrémní terén na hranici sjízdnosti v závislosti na stavu vody; technicky mimořádně náročné a mimořádně nebezpečné! - pouze pro experty!</p>	<p>špičkové ovládání lodi (u zavřených: eskymácký obrat), zkušenosti, záchrana, (+z.p.), fyzická a psychická odolnost - pouze pro velmi zkušené jezdce; prohlídka úseku před sjezdem nutná!, doporučuje se zajištění ze břehu!</p>	<p>speciální zavřené lodě, speciální rafty; plovací vesty, přilby, ochranný oděv, házečí pytlík</p>
--	--	--	---

Retrieved 1. 1. 2014 from the World Wide Web: <http://www.infoglobe.cz/vodacky-pruvodce-vpr/rafting/>.

Příloha 3. Materiální vybavení jednotky v Bohumíně

- 1 ks Člun Zodiac Futura Mark III (pro 8 osob)**
- 1 ks nafukovací podlážka člunu
- 1 ks benzinová nádrž včetně hadičky
- 1 ks lodní motor Evinrude 40 včetně vytrhávací pojistky
- 4 ks pádlo
- 1 ks vázací k ukotvení člunu
- 1 ks krycí plachta
- 1 ks příd'ová taška, v tašce:
  - 1 ks nožní pumpa na nafukování člunu
  - 1 ks manometr k nožní pumpě
  - 1 ks plastový kufřík s opravnou sadou
  - 1 ks svítlna Seemannsub
  - 3 ks záchranný házečí pytlík s plovoucím lanem
  - 1 ks plastová krabice s víkem včetně 4 ks chemické světlo červené + 3 ks chemické světlo zelené + 4 ks čelová svítlna (na vodácké přilby velitelů a hasičů) + 10 ks stahovací páska
- 1 ks igelitový vak č. 1:
  - 1 ks záchranná vesta Safequip s úvazkem, karabinou a píšťalkou
  - 1 ks vodácká přilba bílá (pro velitele)
  - 1 ks podoblek Hiko vel. L
  - 1 ks suchý oblek Hiko Jobline vel. M
  - 1 pár neoprenové prstové rukavice vel. XL
  - 1 pár obuv do vody WRS vel. 43
  - 1 ks neoprenová čepice pod vodáckou přilbu
- 1 ks igelitový vak č. 2:
  - 1 ks záchranná vesta Safequip s úvazkem, karabinou a píšťalkou
  - 1 ks vodácká přilba červená (pro hasiče)
  - 1 ks podoblek Hiko vel. XL
  - 1 ks suchý oblek Hiko Jobline vel. L
  - 1 pár neoprenové prstové rukavice vel. XL
  - 1 pár obuv do vody WRS vel. 44
  - 1 ks neoprenová čepice pod vodáckou přilbu
- 1 ks igelitový vak č. 3:
  - 1 ks záchranná vesta Safequip s úvazkem, karabinou a píšťalkou
  - 1 ks vodácká přilba červená (pro hasiče)
  - 1 ks podoblek Hiko vel. XL
  - 1 ks suchý oblek Hiko Jobline vel. L
  - 1 pár neoprenové prstové rukavice vel. XL
  - 1 pár obuv do vody WRS vel. 45
  - 1 ks neoprenová čepice pod vodáckou přilbu
- 1 ks igelitový vak č. 4:
  - 1 ks záchranná vesta Safequip s úvazkem, karabinou a píšťalkou

- 1 ks vodácká přilba červená (pro hasiče)
- 1 ks podoblek Hiko vel. XXL
- 1 ks suchý oblek Hiko Jobline vel. XL
- 1 pár neoprenové prstové rukavice vel. XXL
- 1 pár obuv do vody WRS vel. 46
- 1 ks neoprenová čepice pod vodáckou přilbu
- 1 ks textilní vak č. 1:
  - 6 ks záchranná vesta Hiko (pro zachraňované)
- 1 ks textilní vak č. 2:
  - 6 ks vodácká přilba žlutá (pro zachraňované)

Vybavení povodňového vaku č. 1 na vozidle:

- 2 ks suchý oděv do vody HIKO
- 2 ks podvlékačí oděv Rybano
- 2 páry neoprenová obuv
- 2 páry neoprenové rukavice

Vybavení povodňového vaku č. 2 na vozidle:

- 1 ks házečí pytlík s plovoucím lanem 20 m
- 2 ks vodácká přilba červená
- 2 ks záchranná vesta Safequip s píšťalkou, úvazkem a karabinou

Plovoucí záchranné sáně RS 5 včetně vybavení:

- 2ks teleskopické jednolisté pádlo
- 1 ks plovoucí lano 20 m
- 1 ks plnicí armatura (redukční ventil s hadicí)
- 1 ks pojišťovací ventil 0,3 Atm.
- 1 ks pojišťovací ventil 0,8 Atm.
- 1 ks koncovka bez pojišťovacího ventilu